

119/22. sz. SAJTÓKÖZLEMÉNY

Luxembourg, 2022. július 7-i

A C-576/20. sz. ügyben hozott ítélet | Pensionsversicherungsanstalt (Külföldön gyermekneveléssel töltött időszakok)

A gyermekneveléssel töltött, másik tagállamban szerzett időszakokat figyelembe kell venni az öregségi nyugdíj kiszámításakor

A Bíróság megerősíti azon ítélkezési gyakorlatát, amely szerint a nyugdíjat folyósító tagállamnak, ha a kedvezményezett kizárólag ott dolgozott és fizetett járulékokat mind azt megelőzően, mind azt követően, hogy a lakóhelyét azon más tagállamba helyezte át, ahol gyermekneveléssel foglalkozott, figyelembe kell vennie e gyermekneveléssel töltött időszakokat

CC 1987 novemberében, miután Ausztriában önálló vállalkozói tevékenységet folytatott, Belgiumba költözött, ahol két gyermeket szült, 1987. december 5-én, illetve 1990. február 23-án. Első gyermekének születésétől kezdve gyermekneveléssel foglalkozott, anélkül hogy munkaviszonyban állt volna, nem szerzett biztosítási időt, és nem is részesült ellátásokban a gyermekei nevelése címén. Ugyanez volt a helyzet Magyarországon, ahol 1991 decemberében tartózkodott.

1993 februárjában Ausztriába való visszatérésekor CC tizenhárom hónapon keresztül folytatta gyermekei nevelését, miközben kötelezően biztosított volt, és járulékot fizetett az osztrák szociális biztonsági rendszerben. Ezt követően a nyugdíjba vonulásáig ebben a tagállamban dolgozott és járulékot fizetett.

Miután öregségi nyugdíj megállapítását kérte, az osztrák nyugdíjbiztosítási intézet a 2017. december 29-i határozatában elismerte e jogosultságát. Az Ausztriában gyermekneveléssel töltött időszakokat biztosítási időnek tekintették, és a nyugdíja összegének kiszámításához figyelembe vették. Ezzel szemben azokat, amelyeket Belgiumban és Magyarországon szerzett, nem vették figyelembe.

CC vitatta e határozatot arra hivatkozva, hogy a másik tagállamokban szerzett, gyermekneveléssel töltött időszakokat az uniós polgárok szabad mozgáshoz való jogát bevezető EUMSZ 21. cikk alapján biztosítási időnek kell tekinteni, mivel ezen időszakok előtt és után az osztrák szociális biztonsági rendszerben dolgozott és biztosított volt.

A fellebbezési kérelem elutasítását követően CC felülvizsgálati kérelmet nyújtott be az Oberster Gerichtshofhoz (legfelsőbb bíróság, Ausztria). E bíróság, mivel kétségei voltak a más tagállamokban szerzett gyermekneveléssel töltött időszakoknak az öregségi nyugdíj számítása során történő figyelembevételét illetően, azt kérte a Bíróságtól, hogy értelmezze a másodlagos uniós jog egy, a jelen ügyben *ratione temporis* alkalmazandó rendelkezését.¹ Nem

¹ A szociális biztonsági rendszerek koordinálásáról szóló 883/2004/EK rendelet végrehajtására vonatkozó eljárás megállapításáról szóló, 2009. szeptember 16-i 987/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet (HL 2009. L 284., 1. o.) 44. cikkének (2) bekezdéséről van szó. E 44. cikk, melynek címe „A gyermekneveléssel töltött időszakok figyelembevétele”, a (2) bekezdésében azt írja elő, hogy amennyiben a 883/2004 rendelet II. címe értelmében illetékes tagállam jogszabályai szerint a gyermeknevelési időszakokat nem veszik számításba, azon tagállam intézményének, amelynek jogszabályait a 883/2004 rendelet II. címe értelmében az érintett személyre alkalmazni kellett, azon az alapon, hogy az munkavállalóként vagy önálló vállalkozóként folytatott tevékenységet abban az időpontban, amikor e jogszabályok értelmében a gyermeknevelési időszak beszámítása az érintett

zárható ki ugyanis, hogy ez a rendelkezés kizárólagos módon írja elő az e figyelembevételre vonatkozó feltételeket, CC pedig nem teljesíti azokat: abban az időpontban, amikor az első gyermeknevelési időszak megkezdődött, Ausztriában nem gyakorolt munkavállalói vagy önálló vállalkozói tevékenységet.

Ítéletében a Bíróság az ugyanazon személy által különböző tagállamokban szerzett, gyermekneveléssel töltött időszakok figyelembevételét illetően elutasítja e rendelkezés kizárólagos jellegét, és megerősíti, hogy ezen időszakokat a jelen ügyben az EUMSZ 21. cikk alapján figyelembe kell venni.

A Bíróság álláspontja

A Bíróság először is megállapítja, hogy a 987/2009 rendelet 44. cikkét a szövegére, a háttérét képező kontextusra és azon szabályozás céljaira tekintettel, amelynek az részét képezi, úgy kell értelmezni, hogy az nem szabályozza kizárólagosan az ugyanazon személy által különböző tagállamokban szerzett, gyermekneveléssel töltött időszakok figyelembevételét.

A szöveget illetően a Bíróság megállapítja, hogy e rendelkezés nem utal arra, hogy e figyelembevételt kizárólagos jelleggel szabályozza, és bár az említett rendelkezés a Bíróság e tekintetben elfogadott ítélezési gyakorlatának a kodifikációját képezi,² a rendelkezés hatálybalépésének időpontjában a Reichel-Albert ítéletet³ még nem hozták meg, az ezen ítéletből eredő tanulságokat ezért nem lehetett figyelembe venni a 987/2009 rendelet elfogadása során azok esetleges kodifikációja céljából.

Ami azon kontextust illeti, amelybe a 987/2009 rendelet 44. cikke illeszkedik, a Bíróság e rendelet azon címére és fejezetére hivatkozva, amelybe e rendelkezés tartozik, pontosítja, hogy az utóbbi olyan kiegészítő szabályt vezet be, amely alapján növelhető annak valószínűsége, hogy az érintett személyek által megszerzett gyermeknevelési időszakokat teljes egészében figyelembe vegyék, és ezáltal a lehető legnagyobb mértékben elkerülhető ennek elmaradása.

Ami a 987/2009 rendelet célját illeti, az az értelmezés, amely szerint e rendelet 44. cikke a különböző tagállamokban szerzett gyermeknevelési időszakok figyelembevételét kizárólagos módon szabályozza, ahhoz vezetne, hogy ha valamely személy kizárólag az öregségi nyugdíjat folyósító tagállamban dolgozott és fizetett járulékot azt megelőzően és azt követően, hogy a lakóhelyét más tagállamba helyezte át, ahol a gyermekei nevelésével foglalkozott, **a nyugdíjat folyósító tagállam megtagadhatná, hogy figyelembe vegye az e személy által e más tagállamban megszerzett gyermeknevelési időszakokat, és így e személynek hátrányt okozna pusztán amiatt, hogy gyakorolta a szabad mozgáshoz való jogát.** Az ilyen értelmezés következképpen **ellentétes lenne** az e rendelet által **követett célokkal, különösen a szabad mozgásra vonatkozó,** az EUMSZ 21. cikkben előírt **elv tiszteletben tartásának a biztosítására irányuló céllal,** és így veszélyeztetné e rendelet 44. cikkének hatékony érvényesülését.

gyermek tekintetében megkezdődött, e gyermeknevelési időszakot a saját jogszabályai szerinti gyermeknevelési időszakként kell továbbra is figyelembe vennie, úgy, mintha a gyermeknevelésre saját területén került volna sor.

² Lásd a 2000. november 23-i Elsen ítéletet , [C-135/99](#), és a 2002. február 7-i Kauer ítéletet , [C-28/00](#) (lásd továbbá a [13/02](#). sz. sajtóközleményt), amelyekben a Bíróság megállapította azt a tesztet, amely szerint „szoros kapcsolatnak” vagy „elégéses kapcsolatnak” kell fennállnia egyrésről azon biztosítási idők között, amelyeket az azon tagállamban végzett keresőtevékenység miatt szereztek meg, amelynek terhére az érintett személy öregségi nyugdíjat kérelmez, és másrésről azon gyermeknevelési időszakok között, amelyeket e személy egy másik tagállamban szerzett. A Bíróság azt állapította meg, hogy az a körülmény, hogy e személyek, akik kizárólag az öregségi nyugdíjukat folyósító tagállamban dolgoztak, a gyermekük születésének időpontjában e tagállam területén végeztek munkavállalói tevékenységet, lehetővé tette az ilyen szoros vagy elégéses kapcsolat fennállásának a megállapítását, és így az említett tagállam jogszabályai voltak alkalmazandók a más tagállamban szerzett gyermeknevelési időszakoknak az ilyen nyugdíj nyújtása keretében történő figyelembevételére.

³ A 2012. július 19-i Reichel-Albert ítéletben, [C-522/10](#), a Bíróság megállapította, hogy az EUMSZ 21. cikket úgy kell értelmezni, mint amely kötelezővé teszi az egyik tagállam illetékes hatóságai számára a másik tagállamban teljesített gyermeknevelési időszakok öregségi nyugdíj nyújtása érdekében oly módon történő figyelembevételét, mintha ezen időszakokat az első tagállam területén szerezte volna egy olyan személy, aki csak az első tagállamban dolgozott, és aki gyermekei születésének időpontjában ideiglenesen abbahagyta a munkavégzést, és kifejezetten családi okokból a második tagállam területén létesített lakóhelyet

Másodszor a Bíróság megállapítja, hogy ezen elv tiszteletben tartása érdekében a Reichel-Albert ítélet tanulságai átültethetők az olyan helyzetre, mint amely az alapügy tárgyát képezi, amelyben az érintett személy nem felel meg a munkavállalói vagy önálló vállalkozói tevékenység gyakorlására vonatkozó feltételnek, amelyet e rendelkezés ahhoz ír elő, hogy az öregségi nyugdíj nyújtása keretében az e nyugdíjat folyósító tagállam figyelembe vehesse az e személy által más tagállamokban megszerzett gyermeknevelési időszakokat. Következésképpen e tagállam köteles figyelembe venni ezen időszakokat az EUMSZ 21. cikk alapján abban az esetben, ha e személy kizárólag az említett tagállamban dolgozott és fizetett járulékokat mind azt megelőzően, mind azt követően, hogy a lakóhelyét azon más tagállamba helyezte át, ahol az említett időszakokat teljesítette.

Így a Bíróság megállapítja, hogy a Reichel-Albert ítélet tárgyát képező helyzethez hasonlóan **elegendő kapcsolat áll fenn a CC által külföldön szerzett gyermeknevelési időszakok és az Ausztriában keresőtevékenység folytatása alapján szerzett biztosítási idő között. Következésképpen e tagállam jogszabályait kell alkalmazni ezen időszakoknak az öregségi nyugdíjnak az említett tagállam általi nyújtása keretében való figyelembevételére és elismerésére.**

Ha CC nem hagyta volna el Ausztriát, a gyermeknevelési időszakait figyelembe vették volna az osztrák öregségi nyugdíjának a kiszámításakor. Következésképpen nem kétséges, hogy Reichel-Albert ítélet alapjául szolgáló ügyben érintett személyhez hasonlóan CC kizárólag azért kerül hátrányos helyzetbe, mert élt a szabad mozgáshoz való jogával, ami ellentétes az EUMSZ 21. cikkel.

EMLÉKEZTETŐ: Az előzetes döntéshozatali eljárás lehetővé teszi a tagállami bíróságok számára, hogy az előttük folyamatban lévő jogvita keretében az uniós jog értelmezésére vagy valamely uniós jogi aktus érvényességére vonatkozó kérdést terjesszenek a Bíróság elé. A Bíróság nem dönti el a tagállami bíróság előtti jogvitát. A nemzeti bíróság feladata, hogy az ügyet a Bíróság határozata alapján elbírálja. E határozat a tartalmilag hasonló kérdésben eljáró más nemzeti bíróságokat is köti.

A sajtó részére készített nem hivatalos kiadvány, amely nem köti a Bíróságot.

A kihirdetés napján az ítélet [teljes szövege](#) megtalálható a CURIA honlapon.

Sajtófelelős: Lehóczki Balázs ☎ (+352) 4303 5499

Az ítélet kihirdetésekor készített képfelvételek elérhetők: „[Europe by Satellite](#)” ☎ (+32) 2 2964106.

Kövesse a híreket!

